

15. APRIL — DAN ŽELEZNIČARJEV

15. april je proglašen za praznik železničarjev Jugoslavije. Ta dan spominja na generalni štrajk železničarjev, ki je bil leta 1920. Začel se je 15. aprila in je trajal 14 dni. V teh dneh je stal ves železniški promet v celi državi.

Kapitalisti in reakcionarna vlada stare Jugoslavije so se zavedali, kakšno škodo jim bo povzročil prekinjen železniški promet v državi. Kljub temu niso hoteli ušlišati prošnje. Nad zbrano železničarje na Zaloški cesti so poslali 24. aprila 1920 do zob orožene žandarje. Prišlo je do krvave obračuna. Prelita je bila nedolžna kri. Tu je izgubilo življenje 15 železničarjev, a 75

jih je bilo ranjenih. Štrajk je bil v krvi zaduščen. S tem pa ni bila končana borba železničarjev za svoje pravice, temveč se je nadaljevala do propada stare Jugoslavije. Železničarji so skupaj z vsemi delovnimi ljudmi Jugoslavije čutili krivice, ki so se jim godile v tistem času. Zato so šli v odločno borbo proti izkoriščevalcem. Vedno so stali ob strani tistih, ki so se borili za pravice delovnega ljudstva. Tudi generalni štrajk železničarjev je bil borba vsega delovnega ljudstva pod vodstvom KPJ.

V NOB je sodelovalo mnogo železničarjev. Borili so se v partizanskih vrstah ali v ilegali in tako dali svoj delež pri zmagi

delovnega ljudstva in socialistične revolucije. Po končani revoluciji smo vložili vse sile za obnovo porušene domovine in za normalizacijo železniškega prometa. Dosegli smo lepe uspehe. Naše delo še vedno izpopolnjujemo. Trudimo se za uspešno izpolnjevanje gospodarskih nalog, za povečanje obsega in kvalitete dela ter za nadaljnji razvoj delavskega samoupravljanja.

Kozič Leopold,
Kolodvorska 14, Kočevje

Novi odloki in drugo

S seje ObLO Kočevje
ODKLONJEN ODLOK

Predlog odloka o določitvi cest četrtega reda je bil na seji ObLO že drugič odklonjen, medtem ko je bil odlok o ustanovitvi cestnega sklada občine sprejet.

ŠE NEKATERI NOVI ODLOKI

Na zadnji seji ObLO so bili sprejeti še: Odlok o kategorizaciji šol na območju občine Kočevje, odločba o ustanovitvi skupnega zavoda za spomeniško varstvo Ljubljana, odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o sistematizaciji delovnih mest v upravi občinskega ljudskega odbora, odlok o položajnih plačah in dodatkih uslužbenecv in tehničnega osebja upravnih in drugih organov ObLO, odlok o sistematizaciji delovnih mest Zavoda za izmero in kataster zemljišč Kočevje, odlok o določitvi položajnih plač uslužbenecv Okr. sodišča Kočevje ter odloka o uvedbi občinskega dopolnilnega prometnega davka na žagan les, ki ga dajejo v promet zasebniki. Na seji so obravnavali še nekaj imovinskih pravnih zadev, dali nekaj garancijskih izjav ter izvolili upravna odbora cestnega sklada in sklada za pospeševanje kmetijstva.

DOKLADA NA DOHODKE

Občinski ljudski odbor je na zadnji seji sprejel odlok o občinskih dokladih na dohodke iz kmetijstva. Tako si bo občinski ljudski odbor zbral okoli 1,8 milijona novih dohodkov.

Tri iz Ortneka in Velikih Poljan

Pred kratkim so člani sindikalne podružnice železniške postaje Ortnek pregledali svoje delo. Na podlagi celotnega pregleda in poročil so ugotovili, da je bilo delo te organizacije uspešno na vseh področjih javnega življenja, posebno pa v okviru njihovega delovnega kolektiva in železniškega podjetja. Decentralizacijo delavskega samoupravljanja pri železniških podjetjih so ocenili zadovoljivo. Glede delitve dohodka med železniško transportnimi podjetji so bili mnenja, da bo potrebno zadevo urediti tako, da ne bodo tista podjetja in kolektivi na slabšem, ki delajo v takih krajih, kjer so gorske proge in zlastim letovat. Sami namreč nimajo svojega počitniškega doma, zato naj bi sindikat poskrbel, da bi šli člani kolektiva na oddih v dom kakšne druge sindikalne organizacije. Razpravljali so še o mladinski organizaciji in drugem ter na koncu izvolili nov 11-članski izvršni odbor sindikalne podružnice. Občni zbor so imeli že v novih prostorih.

Prav tako 7. aprila so v Opremi izvolili tudi nov delavski svet, ki šteje 19 članov.

Ko se bo Oprema selila v nove prostore, namerava obdržati še enega od sedanjih prostorov, v katerem bi imela steklarsko delavnico. Ker želijo strankam čimbolj ustreči, hočejo imeti steklarsko delavnico v središču mesta, da ne bi bilo treba hoditi strankam predaleč. Zaradi tega nameravajo obdržati prostore sedanjega steklarske ali pa tapetniške delavnice.

Sekcije začele z delom

Pri Krajevni organizaciji Kočevje-mesto, ki zajema področje mesta, Trate, Mahovnika in Mestnega loga deluje osem sekcij SZDL. Nedavno posvetovanje o delu sekcij, ki so se ga udeležili člani sekretariata sekcij, se je pokazalo, da stoji pred temi organi vrsta vprašanj, ki jih bo treba načrtno in vsestransko obravnavati. Tako si je sekcija za klubsko življenje resno zavzela za to, da dobi SZDL v Kočevju čimprej primeren prostor, kjer se naj bi uredil klub in obenem bili prostori za krajevno organizacijo SZDL. Prireditvena sekcija je že pripravila proslavo za mednarodni praznik žena, sedaj pa so v teku priprave za proslavo delavskega praznika — 1. maja. Sekcija za socialna in vzgojna vprašanja pa bo predvsem obravnavala vrsto social-

nih in vzgojnih vprašanj otrok in ostalih članov SZDL ter ostale probleme iz področja tega dela. Zunanje politična sekcija pa bo vključila v svoje vrste predvsem tiste člane, ki se zanimajo za zunanje politična vprašanja in bo prirejala razgovore in predavanja. Ostale sekcije kot je za zdravstvo, rekreacijo in oddih ter prostovoljno delo in ureditev mesta ter sekcija za pomoč hišnim svetom, bodo tudi vsestransko delale in razpravljale o delu svojega področja. Pričakovati je, da bo z ustanovitvijo dela sekcij SZDL delo v Kočevju postalo plodnejše, kajti člani SZDL se bodo lahko vključevali v delo v tiste sekcije, v katerih imajo največji interes. Te dni so bile prve seje sekcij SZDL in sekretariata sekcij so že izdelali okvirne programe svojega dela.

Kovinarji so imeli občni zbor

V soboto 31. marca je imela sindikalna podružnica Kovinskega podjetja Ribnica svoj občni zbor. Že udeležba na zboru, saj je bilo navzočih 87 odstotkov vseh članov, čeprav je bil zbor v popoldanskih urah, je pokazala, da člane zanima delo organizacije.

Kovinsko podjetje je v preteklem letu preseglo svoj plan za 2,7 odstotkov po realizaciji ali za 12 odstotkov po proizvodnji. Sindikalna podružnica je organizirala za svoje člane 3 izlete in ekskurzije, ki se jih je udeležilo nad 70 odstotkov članov. Graje vredna pa je nepazljivost delavcev pri delu, tako da je bilo v preteklem letu 41 nesreč pri delu, od tega 7 težjih. Podjetje je imelo zaradi teh nesreč nad 3 milijone dinarjev izgube. V preteklem letu se je utrdilo tudi delavsko samoupravljanje, z delom so začele tudi komisije DS, ki prej niso delale, izvedene pa so bile tudi nadomestne volitve v DS in UO, ker so štirje člani odšli na drugo delo, predsednik DS tov. Ruparčič Franc pa se je v maju preteklega leta ponesrečil. Njegov spomin so navzoči počastili z enominutnim molkom. Sindikat je organiziral tudi več predavanj in razprav o novem gospodarskem sistemu, o varnosti pri delu, o tarifni politiki itd., člani pa so vključeni v društveno življenje pri TVD »Partizan«, udeležujejo se v dramski skupini »Svobode« ter v ostalih množičnih organizacijah in društvih. Diskusijo po poročilih je bila zelo živahna. Člani so izražali svoje probleme, zanimali so se za stanje podjetja, možnosti raz-

PRIPOJITEV KLAVNICE IN MESARIJE H KGP

Delavska sveta Klavnice in mesarije ter KGP, sta sprejela sklep o združitvi obeh gospodarskih organizacij. Z združitvijo bi se povečala možnost, da bi se v bližnji bodočnosti zbrala sredstva za gradnjo nove klavnice. KGP pa bi lahko del svojih proizvodov (se pravi del živine) prodal v predelanem stanju.

Občni zbor Turistično olepševalnega društva Ortnek-Velike Poljane je pokazal, da je društvo ob sodelovanju z drugimi, posebno pa člani tega društva, v minulem letu doseglo lep napredek za pospeševanje turizma v tem predelu ribniške občine. Med najuspešnejša dela sodi vsekakor ureditev turistične postojanke na Grmadi nad Velikimi Poljanami. Čeravno je minil kratek čas od njene otvoritve, je ta postala zelo priljubljena in jo vedno obiskuje večje število izletnikov in turistov ter ostalih obiskovalcev. Da zadnje čase obiskuje večje število ljudi ta predel ljubljanskega okraja, je nedvomno zasluga turističnih informacij, ki jih društvo posreduje vsem, ki se zanimajo za prelepe predele Ortneka, Velikih Poljan, Gregorja in ostalih krajev. Kljub doseženim uspehom v preteklem letu so si za letošnje leto izdelali obširen program dela, ki ga bodo uresničevali ob sodelovanju z vsemi člani in pomočjo ostalih organizacij in organov. Med najpomembnejša dela sodi vsekakor ureditev poti do turistične postojanke na Grmadi.

Občni odbor šole na Velikih Poljanah se redno sestaja in na svojih sejah podrobneje razpravlja o številnih problemih šolstva na tej šoli. Zavzel se je, da je potrebno za izboljšanje pouka nabaviti več učil in učnih pripomočkov. Nabava teh je potrebna zaradi tega, ker po končanem štiriletnem šolanju odhajajo učenci te šole na šolanje na osemletke v druge kraje, posebno pa na osemletko v Ribnico, kjer pa imajo učenci tovrstnih razredov šol boljše in sodobnejše učne pripomočke kot pa na tej šoli. Prav zaradi tega učenci ne morejo slediti pouku tako zadovoljivo kot sledijo učenci, ki se šolajo v teh šolah. Ugotovili so, da kljub temu, da je šola v njihovem kraju bolj slabo opremljena z učili in učni pripomočki, dosega učenci te šole lepe uspehe. To pa predvsem po zaslugi upraviteljice šole, ki vloga precej truda za vzgojo otrok, ki obiskujejo šolo.

širitve proizvodnje, osvojitve svojega proizvoda, za stanje na tržišču itd. Kritizirali pa so obrat družbene prehrane zaradi malic. Po mnenju članov bi morala menza sestaviti jedilnik za

Kam po končani šoli?

KMETIJSTVO IN POKLICI V KMETIJSTVU

Kdor pozna kmetijsko proizvodnjo ve, da so že daleč za nami časi, ko se je smatralo, da za delo v kmetijstvu ni potrebno nikakršno znanje. Napačna in zgrešena je miselnost, da se more s kmetijstvom ukvarjati vsakdo že za drobnega individualnega proizvajalca in toliko bolj zgrešena je, če s to miselnostjo gledamo ali ocenjujemo današnje kmetijstvo na velikih družbenih ali zadrugnih gospodarstvih.

Ce se ozremo na razvoj in dosežke v našem kmetijstvu zadnjih 17 let, moramo kljub vsemu priznati, da se razvoj kmetijske proizvodnje lahko meri z razvojem katerekoli panoge našega gospodarstva. Značilno za ta razvoj pa je, da si je kmetijstvo vzporedno z razvojem na delovnih mestih izobraževalo svoje proizvajalce in upravitelje, še več, trditi smemo, da so iz kmetijskih vrst dobivale svoje proizvajalce druge panoge gospodarstva, kamor je zaradi ugodnejših pogojev često odhajal labilni del kmetijcev, kakor hitro je dobil osnoven razgled potreben vsakemu proizvajalcu.

Pri danes do potrebne izobrazbe in znanja ter se vključiti v kmetijsko proizvodnjo je veliko lažje. Pri vseh večjih gospodarstvih obstajajo izobraževalni centri, ki odraslemu, zaposlenemu v kmetijstvu omogočijo, da pride do potrebnega znanja na samem delovnem mestu, ali pa mu omogočijo za udeležbo na raznih tečajih izpopolnitve znanja in pridobitve kvalifikacije (n. pr. tečaji za traktoriste, molčarje itd.).

Zavedajoč se tega, da napredujoča kmetijska proizvodnja zahteva proizvajalca, ki je strokovno podkovan, saj dela z živimi bitji, rastlino in živaljo in proizvajalca s smislom za tehniko, kajti pretežno število nekdanjih ročnih del je zamenjal stroj in je bilo ustanovljenih v Slo-

LESNOPREDELOVALNA INDUSTRIJA — MEHANSKA PREDELAVA LESA

Glede na surovino, ki jo predeluje lesnopredelovalna industrija, je ta dejavnost vezana in odvisna od gozdnega gospodarstva. Naravno bogastvo, ki nam ga nudijo gozdovi s smotnim in načrtnim gospodarjenjem, je vir surovine za to vrsto dejavnosti.

Glede na način predelave lesne surovine to dejavnost delimo v dve grupi in sicer: kemično in mehansko predelavo.

Kemično predelavo imenujemo tisto, katere proizvodi so kot celuloza, papir, lesni plošče, iverice, derivati suhe destilacije lesa, tanin, eterična olja itd.

Mehansko predelavo pa imenujemo tisto, ki predeluje les mehanskim putem in ki za svoje proizvode ne uporablja nobenih kemijskih sredstev.

Ta predelava se dalje zopet deli v dve grupi in sicer: primarno in sekundarno. Pod prvo razumevamo žaganje in rezanje gozdnih sortimentov — hlodov. Pod drugo pa nadaljnjo predelavo proizvodov dobljenih iz prve drupe, kot so: vezane plošče, pohištenogalanterijski proizvodi, lahke gradbene plošče, lesena embalaža itd.

V mehanski predelavi so naslednji kvalificirani poklici: polnojarmeričar, cirkularist, cepilkar, sušilničar, upravljanje stroja za luščenje in rezanje ter sekanje furnirja, za razrezovanje furnirja pri škjarjah, pri rezkalnih, poravnalnih in vrtilnih strojih, lakiranje, luženje ter brusilnih strojih. (Krepkotiskane poklice lahko opravljajo tudi ženske).

Navedene poklice lahko dosežemo s triletnim šolanjem v šoli za učence v industriji za stopnjo kvalificiranih delavcev, ki je v Škofji Loki. Učenci letno obiskujejo tri mesece teoretični pouk v šoli, ostale mesece pa delajo praktično v svojih podjetjih po šolskem programu, vmes pa izdelujejo dopisne naloge za utrditev teoretičnega gradiva.

Pogoj za vpis v omenjeno šolo

daljšo dobo in ga javno razobešiti ter tako ne bi prišlo do prepirov pri odjavljanju malic, ker bi abonenti že naprej vedeli kaj bodo jedli.

Na koncu so izvolili upravni nadzorni odbor. Za predsednika upravnega odbora podružnice je bil izvoljen Košmrli Janez, za tajnika Dolšina Franc, za blagajnika pa Petek Marija. Sprejeli so še sklepe za delo v tekočem letu, nato pa je sledila majhna zakuska.

veniji vrsta kmetijskih gospodarskih šol.

Kot so različne smeri proizvodnje v kmetijstvu: živinoreja, poljedelstvo, sadjarstvo, vinogradništvo, vrtnarstvo, mlekarstvo itd., so različne smeri poučevanja na teh šolah. Šolanje na teh vrstah šol se nadaljuje po končani 8. raz. osnovne šole. Šole so kot vidimo specializirane po kmetijskih strokah in se učenci na njih usposablajo za eno ali več delovnih mest v proizvodnem procesu ene od kmetijskih strok. S praktičnim delom in z obvezno enoletno prakso na specializiranem obratu učenci dobijo potrebno rutino za opravljanje poklica, strokovno-teoretično znanje iz stroke pa dobijo v dveh semestrih pouka. Absolventi teh šol dobijo naziv »kvalificirani delavec v kmetijstvu« — živinorejec, poljedelec itd.

Tudi kmečki mladini, ki ostane po končanem obveznem osnovnem šolanju na vasi, so namenjene slične šole. Njih učni smoter je, da dajo tej mladini strokovno kmetijsko znanje in jih obenem usmerjajo v zadržan smislu. Z izboljšanjem strokovnega in splošnega znanja te mladine je omogočeno hitrejšo prodiranje kmetijske tehnike na vas, utrjuje se zadrugništvo in dviga kulturna raven naše vasi.

Iz te stopnje šole je možno nadaljevati šolanje po nekaj letni praksi na Srednji kmetijski šoli. Tudi tu se učni program razvija ločeno za vsako od kmetijskih strok in nam ta šola daje kmetijski tehnični kader, ki pa zopet lahko nadaljuje študij na agronomskem oddelku »Biotehnične fakultete«.

Šolanje in delo v kmetijstvu je zelo zanimivo in dinamično, saj se skozi študij in delo zasleduje reagiranje živih bitij na naravne ali zavestno povzročene pogoje in prav pestrost in dinamičnost v kmetijstvu je vzrok, da je sicer težak in včasih morda ne dovolj priznan kmetijski poklic lep.

je uspešno dokončana osemletka. S pridobitvijo te kvalifikacije je možnost napredovanja sledeča:

Vpis v šolo za industrijske delovodje — inštruktorje (doslej VK delavce), ki traja dve leti. Šolanje se izvaja na isti način kot zgoraj: letno štiri mesece strnjene teorije, ostalo praksa v lastnem podjetju po programu in izdelovanju dopisnih nalog in ob zaključku diplomskega dela iz področja, na katerem kandidata dela.

Za kandidate obeh vrst šolanja je oskrba internatska, šolnino pa plačujejo podjetja oz. kandidati sami, ki znaša 9.000—10.000 din. Vprašanja strokovnih šolanja bo v bodoče reševala za vsa podjetja skupaj Republiška industrijska zbornica. Pri KGP Kočevje plača vse stroške tovrstnega šolanja podjetje.

Nadaljnja izobrazba v tej stroki je možna z vpisom v srednje tehnično šolo v lesnoindustrijski odsek, ki traja štiri leta, z nazivom tehnik. S to pridobitvijo je možen vpis v višjo lesnoindustrijsko šolo, ki traja dve leti — z nazivom (doslej višji tehnik) — pogonski inženir. Zadnje možno napredovanje pa je vpis na fakulteto za lesnoindustrijskega diplomiranega inženirja.

Srednje tehnična in višja lesnoindustrijska šola se nahajata v Ljubljani, a fakulteta v Zagrebu.

Predmeti, ki pridejo v poštev pri lesnoindustrijski dejavnosti so predvsem tehnični kot n. pr. mehanska in kemična predelava lesa, strojeslovje, elektrotehnika, tehnologija in anatomija lesa, spoznavanje drevesnih vrst, kemija, mehanska teorija, površinska obdelava lesa, matematika in nekaj splošno izobraževalnih predmetov.

Pogoji dela so zdravstveno neškodljivi, čeravno nastaja lesni prah in žaganje, ki pa se avtomatsko oz. pneumatsko po ceveh direktno izpod stroja odvaža v kurišče strojno-patnega oddelka. Možnost zaposlitve je vsestranska in možna z ozirom na potrebe po kvalificiranem kadru v tej mladi šole razvijajoči se dejavnosti.

Prehodne težave

V soboto 7. aprila je imela občni zbor sindikalna podružnica podjetja Oprema iz Kočevja. Na njem so obravnavali predvsem težave podjetja, ki so se pojavile ob prehodu iz pavšala na redni obračun in o novih prostorih podjetja.

Kolektiv si namerava čimprej urediti nove prostore, kjer bo lahko uvedel industrijsko proizvodnjo. Ta dokončna ureditev bi veljala za 15 milijonov dinarjev, ki pa jih podjetje nima zagotovljenih. Upajo, da jih bo s kreditom podprl Okrajni ljudski odbor. S prehodom iz sedanje obrtne na industrijsko proizvodnjo, s preselitvijo iz sedanjih sedmih različnih delavnic v en prostor,

se bo lahko proizvodno boljše organiziralo in znižalo režijske stroške, hkrati pa odpravilo težave, ki so nastale ob prehodu na redni obračun. Tudi delo organizacij podjetja (mladine, ZK, sindikata itd.) se bo lahko izboljšalo.

Razpravljali so tudi o politični, strokovni in kulturni vzgoji članov kolektiva. Tako bodo imeli že ta mesec štiri predavanja (o gospodarjenju podjetja, ustvarjanju in delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov itd.), ki bodo namenjena vsemu kolektivu predvsem pa članom organov upravljanja. Menili so tudi, naj bi sindikalna organizacija poskrbela za svoje člane, da bi šli lahko med letnim dopu-

SEMINAR ZA MLADINO V RIBNICI

Novi občinski komite mladine v Ribnici je kmalu začutil, da je mladina odtrgana od družbenega dogajanja v svojem ožjem kraju. Zato je v preteklem tednu s pomočjo DU organiziral 4-dnevni seminar za vodstva vseh mladinskih aktivov v komuni. Vsak dan so obravnavali novo temo, in to komunalni sistem, družb. upravljanje v podjetjih, nova ustava in vloga mladitv v novi socialistični ureditvi.

Na seminarju se je spoznalo, da si mladina želi izobraževanja, ker se je dnevno udeležilo vseh 40 prijavljenecv. Prišli so do sledenjih važnih sklepov:

1. Mladinci so imeli v večini do sedaj vtis, da vodstva delovnih kolektivov do sedaj niso posvečala dovolj pozornosti, da bi mladino vključevala v sodelovanje pri upravljanju. Prišli so do zaključka, da mora mladina, ki je zaposlena v delovnih kolektivih, nujno sodelovati pri upravljanju v podjetjih.

2. Vaški aktivni morajo poživiti politično delo.

3. Med vaškimi aktivni in občinskimi komitejem mladine mora priti do tesnejšega sodelovanja.

ŽIVLJENJE IN DELO

Po cesti ob Čabranki in Kolpi

Tiha in mirna je dolina Čabranke in Kolpe. Ta mir motijo tu in tam slapovi vode s svojim šumenjem, ki pada čez jezove in skale pa spet hiti dalje v širni svet. Iz sotesk in globač pritekajo studenci, ki polnijo Čabranko in Kolpo, da postaja vedno bolj močna in lepa kot mlado dekle, ki raste in se razvija v evet svojih mladih dni. Tam gori pod Čabrom je Čabranka kot potoček, ki ob deževju in taljenju snega hitro naraste in z velikim šumenjem drvi in buči preko skalnatih stopnic proti Papežem in Osilnici, kjer se preimenuje v Kolpo. Med ozkimi livadami in polji, čez tesne soteske, mimo samotnih hiš in vasi šumi po kanjonu dalje. Vrhovi slovenskih in hrvaških gora so kot njeni čuvaji, ki skrbijo za to, da njene lepote ne bi kdo motil ali pa uničil. Čabranka in Kolpa sta ostali res še naši deviški reki, ker sta še vedno tako čisti in naravni, kot jih je izoblikovala narava.

Od Čabra do Broda na Kolpi in tja dalje v Belo Krajino do Metlike je Čabranka in Kolpa naravna meja med Hrvaško in Slovenijo. Te meje pa popotnik ne občuti, ker ni nobenih razlik ne na eni in ne na drugi strani. Ljudje te meje sploh ne poznajo. Otroci iz slovenske strani hodijo v šolo na Hrvaško, iz hrvaške strani pa na Slovensko. V gospodarskem, kulturnem in zdravstvenem pogledu je isto; ljudje ne poznajo meje, vsi skupaj so kot ena družina, da med njimi ni nobenih razlik.

V času NOB ali takozvane

PO OZKI CESTI OD ČABRA DO OSILNICE

Ko smo se pripeljali v Čabar, je padlo samo še nekaj deževnih kapelj. Srečali smo več mopedistov, ki so vozili v Čabar. Nad Travo so se še videli črni oblaki. Po slabi in ozki cesti smo bili kmalu mimo Pungra in Črnege potoka v Papežih, kjer so v letu 1942 na tamkajšnji šoli italijanski fašisti križali ujete partizane. Vas Zurge so zrlje v dolino kot velika planinska ptica, ki bo vsak čas poletela na vrh strmih skal nad Taborsko steno. Zurge so bile v času NOB uničene do

V Gostilni na Grintovcu ob Kolpi

na Slovenski strani poleg trgovine.

Takoj čez most sta ženska in mlad fant iz Zamosta s konjem orala malo njivo. Zemlja je izgledala še kar dobra za oranje, ker ni bila preveč mokra. Po vrhovih planin so se še videle krpe snega po skalah in planotah.

»Je zemlja že dobra za oranje?« smo vprašali žensko.

»Tu v gornjem koncu je že, doli v Osilnici pa je še preveč mokra,« nam je odgovorila ženska.

Dalje proti Plešcam je bilo po njivah že vse polno gnoja, ljudje so čistili travnike in hiteli vsak po svojem delu. Po vseh vaseh na hrvaški strani so ljudje marljivo opravljali svoja dela, čistili so vrtove in prevažali na njive gnoj. Pod Pleščami se je pasla čreda ovac, ki so nas gledale malo začudeno, kot da so že pozabile na motorizacijo in zbežale na drugi konec travnika, ko smo se s fičkom ustavili v njihovi bližini.

Na vzpetinah in holmih ležijo male vasi. Zemlje je v dolini Čabranke bolj malo. Tu in tam se dolina razširi največ do nekaj sto metrov; vse ostalo pa je stisnjeno v kanjon, ki je toliko širok, da se skozi njega prebije reka in cesta.

Po vzpetinah bregov so si ljudje uredili male njivice in senožeti, na katere težko pridejo z vozovi. Delo na teh površinah v bregovih je trdo in naporno. Veliko je potrebno truda in znoja.

Zemlja ob reki je dobra in rodovitna, samo malo jo je. Strma pobočja, ki segajo na vrh planin pokriva grmičevje in drevje, ki je bolj majhne rasti. Vse te po-

V OSILNICI

Gostinski obrat pri Kovaču v Osilnici je znan vsem potnikom, ki potujejo po dolini Kolpe od Broda do Čabra. Skrbna gospodinja vedno hitro postreže goste

že popraviti in zato plačali 27.000 din. Imeli so potem dve predstavi in motor je spet odvedal.

Na občinski svet Svoboda so napravili prošnjo, da bi jim prišlo na pomoč za ureditev tega problema, pa niso dobili nobenega odgovora. Kot so slišali, pravijo, da je na Rudniku Kočevje strokovnjak, ki zna popraviti take motorje. Pisali so tudi na Rudnik, pa spet niso dobili odgovora.

Z druge strani so spet slišali to, da se ta motor ne izplača popravljati, pač pa bi bilo morda boljše, če bi stopili v stik s Stanovanjsko skupnostjo v Kočevju, ki ima en tak motor, ali pa s Snežnikom v Kočevski Reki, ki ima tudi tak motor. Za ureditev tega problema potrebujejo 60.000 din.

To vprašanje bi radi rešili, ker ga zaradi pomanjkanja finančnih sredstev do sedaj niso mogli.

PROBLEMI MLADEGA RODU

Mladina od četrtega razreda naprej se vozi z lepim novim avtobusom v šolo v Vas-Faro. Avtobus pobira učence na vsej poti od Osilnice do Broda.

Vsi mladinci, ki bodo letos končali osmi razred, so mnenja, da bodo študirali dalje. V domači dolini nimajo kaj pričakovati, zato želijo, da se izsolajo in bodo odšli v druge kraje.

Mladina se aktivno udeležuje v raznih panogah športa. Sedaj igra 10 mladincev na šahovskem turnirju. Preteklo nedeljo so imeli tekmovanje v streljanju z malokalibrsko in zračno puško z mladino iz Pleše. Z zračno puško so zmagali mladinci iz Osilnice, drugo tekmovanje pa so morali zaradi slabega vremena odložiti. Tekmovalo je 20 mladincev.

Obkolpski motiv

Čez leto bodo organizirali lahkotletsko tekmovanje z mladino iz Vasi in Fare.

SOLA V OSILNICI

V nižjih razredih šole v Osilnici je 41 otrok. Šola je lepa, samo njena ureditev je zelo slaba. Zgrajena je bila v prvih povojnih letih. Pred učilnicami je zelo lep in velik prostor, ki bi ze-

lo dobro ustrežal za telovadnico, če bi bil na drugem mestu. Druga slabost je tudi ta, da se sliši iz enega razreda v drugega. Stavba je res velika, prostori v njej so pa zelo slabo razporejeni. Tudi pri čiščenju so težave, ker so šipe na oknih tako visoke, da si jih snailka ne upa očistiti. Za to morajo dobiti vedno druge moči.

ŠE NEKAJ PROBLEMOV IZ OSILNICE

Pri proslavah so do sedaj pobirali vstopnino, da bi nabrali nekaj denarnih sredstev; sedaj je ne bodo več. Za 8. marec je proslava zelo lepo uspela, pa v Novice niso nič poročali, ker so nekako hudi glede tega, da Novice iz Osilnice nič ne pišejo. To je pa krivda njih samih, ker ne najdejo dopisnika za Novice.

Prosvetno društvo pripravlja za 1. maj igro »Poročil se bom s svojo ženo«. Društvo je v svojem delu kar aktivno, kakor tudi mladina v športni dejavnosti.

V teh dneh, ko smo bili v Osilnici, so se pripravljali za štafeto mladosti.

V zadnjih zimskih dneh so preboleli gripo, ki je obiskala tudi ljudi ob Čabranki in Kolpi.

SZDL in krajevna skupnost ima precej velike težave glede denarnih sredstev. Glede elektrifikacije posameznih vasi v okolici in voda za samo Osilnico, vse to je na razpravi po vseh sestankih, denarja pa ni, da bi to uredili. Sedaj pravijo, da bo nekaj sredstev za ta dela.

Za vso Osilnico je samo en studenec, in seveda še Kolpa, ki pa ni primerna za uživanje. Zato bi radi rešili tudi vprašanje vodovoda.

Krajevna babica je mnenja, da je letos leto nerodovitno. Vsega skupaj je bilo samo eno rojstvo. Temu se ni za čuditi, ker so po domovih povečini stari ljudje in otroci. Mladi rod iz doline odhaja v druge kraje, kjer najde delo in novo življenje.

Kmetijski obrat izvaja samo odkup, pa še ta pravijo, da je bolj slab. Največ je napredaj živine in lesa, vse ostalo porabi-jo ljudje za lastno prehrano.

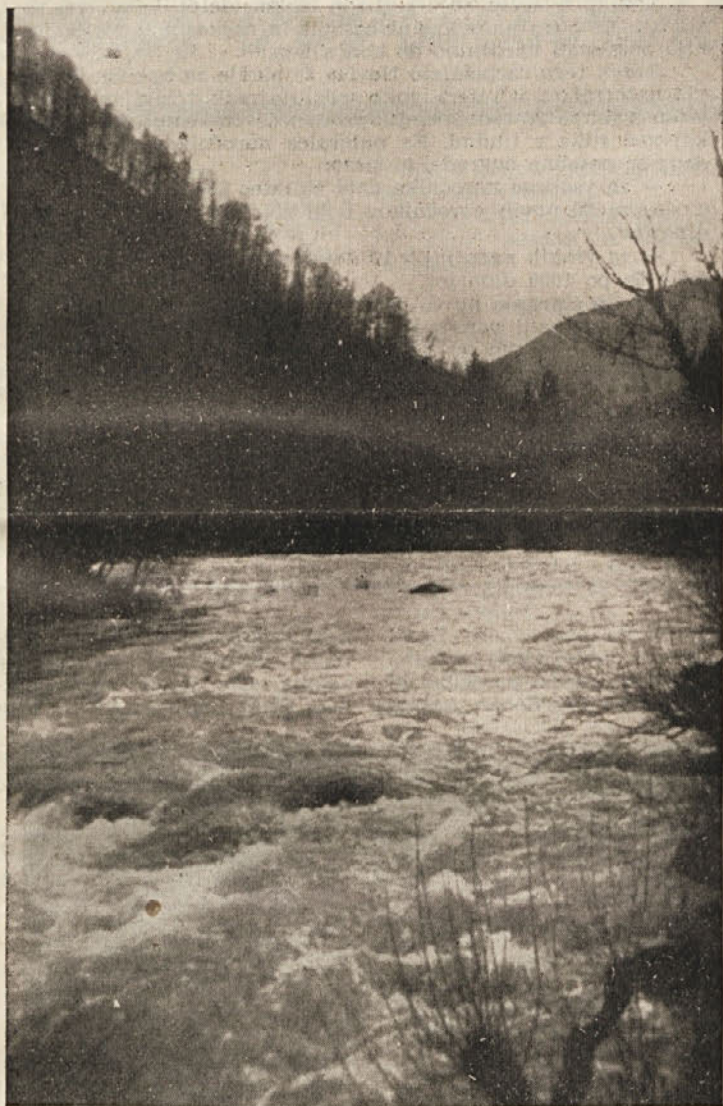
Ko smo zapuščali Osilnico, so bile ženske povsod pri svojem delu. Grede so že vse obdelane in posejane. Sedaj čistijo vrtove in okolice svojih hiš. Po bregovih se pripravljajo na oranje, dolina bo v kratkem postala kot cvetoči vrt. Pridne roke delovnih ljudi bodo obdelale vsako ped zemlje. Ko bo po dolini in bregovih pognalo prvo zelenje, bo postala dolina Kolpe kot gaj v devištvu prvih spomladanskih dni.

NA GRINTOVCU HRANILJO MEDVEDA

Fotograf Janez Rugole, ki se je s svojim mopedom odpravil proti hrvaški strani, nam je povedal, da na Grintovcu hranijo medveda kar s koruzo. Lovci pripeljejo tudi razno mrhovino za medveda, ki je postal že kar domač. Kosmatinca je hotel dopolne slikati, pa jo je pobral čez grmovje v breg in ni hotel za njim.

Tudi mi smo se ustavili na Grintovcu. Prijazna gostilničarka in sosedje so nas vprašali, če smo prišli slikat medveda; če to želimo, naj gremo kar po stezi nad vasio in bomo videli, kje mu puščajo hrano.

Ker ni imel nihče izmed nas lovske žilice in zaradi pomanjkanja časa, se nismo spustili na pot, kjer bi se srečali s kosmatincem. Sedli smo v fička in zapustili dobre ljudi na Grintovcu, in dolino, po kateri je tekla reka v širni in daljni svet.

Kolpske brzice

Nezavisne države Hrvatske je Pavelič in njegovi ustaši hoteli, da bi se ta meja uveljavila, pa v tem nikoli ni uspel. Ljudje z ene in z druge strani je niso hoteli nikoli priznati, kakor tudi ne borci in aktivisti, ki so delali in se borili na tem območju. Ljudje in partizani so bili eno. Hrvaške brigade so se borile na slovenski strani, slovenske pa na hrvaški. Ljudje Gorskega Kotarja se še živo spominjajo XVIII. divizije NOV Slovenije, ki se je v letu 1943/44 borila na njihovem območju.

NEKAJ BESED O CESTAH

S fičkom smo se iz Trave spuščali v dolino Čabranke, potem ko smo v Loškem potoku pobegnili iz velikega snežnega viharja, ki nas je zajel ravno na Hribu.

»Bežimo, v Loškem potoku ni danes prav nič prijetno,« smo dejali, ko smo sedli spet v fička, ki nas je hitro pripeljal v dolino Drage, nad katero je sijalo spomladansko sonce; saj smo bili že 6. aprila.

Na Srednji vasi in Travi nas je spet zajelo desno krilo snežnega viharja, ki pa ni trajal dolgo. Ko smo se spustili v dolino Čabranke, je bilo samo še malo dežja.

Cesta od Trave do Čabranke je izredno slaba v teh prvih spomladanskih dneh. Poleg blata je polno vzboklin in razorov, ker se je cesta dvignila kot kvas.

V gostilni Kovač v Osilnici

je so bili pri svojem delu. Pri mostu, ki drži čez Čabranko, sta dve gostilni in trgovina. Ena gostilna je na hrvaški, druga pa

vršine zemlje prinašajo ljudem bolj nizke dohodke, ker je skoro več kot polovica skal in si je potrebno vse trdo priboriti.

Štiri bistro glaviče med poukom v osilniški šoli

Družinski tednik

KATERI GOSPODINJSKI STROJI IN PRIPOMOČKI SO EKONOMIČNI?

Kakršen delavec, tako orodje! Tako pravi star pregovor. To velja tudi za stanovanje. Če si hočemo olajšati delo in skrajšati delovni čas, bomo pri nakupu pripomočkov in strojev temeljito premislili, kaj se najbolj splača nabaviti.

Sesalnik nam bo zelo olajšal delo pri tedenskem pospravljanju stanovanja, pri odstranjevanju prahu z ležišč, foteljev, knjig itd.

Če ima sesalnik tudi krtačo za loščenje, nam otroci lahko zloščijo tla po celem stanovanju. Če je sesalnik in loščilnik nabavil hišni svet, bomo seveda premislili, ali se nam izdaček za sesalnik splah izplača, ker si ga ob določenih dnevih lahko spodobimo za majhno odškodnino.

Prav zato je treba imeti planiran čas za čiščenje, da ne bomo pogrešali sesalnika ob vsakem času.

Tudi hladilnik nam bo prihranil marsikatero oz. še bolj dnevno pot v mesnico, mlekarino, zelenjavno trgovino, ker bomo živila nabavili lahko za nekaj dni naprej.

V stanovanju s tekočo vodo je grelec za toplo vodo nepogrešljiv aparat, zato ga bomo dali na prvo mesto, ko bomo sestavljali načrt za opremo.

Ko nabavljamo reči, ki so drage in za katere je treba nekaj časa varčevati, premislimo že prej dobro, kaj in kako bomo kupili. Vendar je treba s premislekom kupovati tudi drobne in manj drage pripomočke. Vedno moramo imeti pred očmi namen in način uporabe določenega

predmeta. Važno je, kako je oblikovana krtača za pomivanje posode, ali ima omelo dovolj dolg in gibljiv ročaj, da se nam pri pometanju ali brisanju tal pod omarami ni treba preveč sklanjati ali poklekati.

Kar zadeva pralni stroj v gospodinjstvu, je treba temeljito premisliti, če se ga res splača nabaviti. Majhen pralni stroj nam ne bo skrajšal časa pri pranju, ravno tega pa nam vedno manjka. Je pa že tako priporočljiv, ker s pralnim strojem operejo perilo radi tudi drugi člani družine, v času, ko mati opravlja druga gospodinjstva dela.

Če je v hiši strojna pralnica, je bolje oprati perilo v velikem stroju, ker bo delo hitreje končano. Če pri hiši ni pralnice, se nam bolj splača dati perilo v servisno pralnico. Žehta v stanovanju pomeni velik nered, neprijeten vonj, da ne govorim o izredni sopari in močenju tal, kar ob nezadostni pažnji in trčenju gotovo ni majhen vzrok za vlažno stanovanje. Zato, kjer sta zaposlena oče in mati, izdatki za pranje v servisu gotovo ne bo več izgledal pretirano visok, če bomo upoštevali vse prej našete neprijetnosti, zraven pa se bomo znebili še neprijetnega in utrudljivega dela.

K pripomočkom, ki jih potrebujemo v stanovanju, sodi tudi najnujnejše orodje, kot je ključ, razne vrste klešč, ročna žaga za les, izvijači itd. Orodje naj bo vedno v redu in spravljeno na svojem določenem mestu.

PRIMERNA ČISTILNA SREDSTVA

To, kar velja za pripomočke v gospodinjstvu in orodje, velja tu-

di za čistilna sredstva: nabaviti je treba najprimernejša in najučinkovitejša čistilna sredstva. V omari ali zaboji za čistila ne bi smeli manjkati tekoči detergent (Cet, Bis), detergent v prahu, emulzija za snaženje in premazovanje plastičnih podov, parketov, dalje Vim in kromov prasek, preizkušeno sredstvo za hitro odstranjevanje madežev s tekstila itd. Posebno važno sredstvo je tekoči detergent, ki ga lahko uporabljamo v najrazličnejše namene: za pomivanje plastičnih podov, pleskanega pohištva, vrat in podbojev, šip, posode, porcelanastih ploščic itd. Važno je tudi, da imamo čistilna sredstva vedno na zalogi in pri roki.

VZDRŽEVANJE REDA V STANOVANJU ZAHTEVA REDNA POPRAVILA

Stanovanje, v katerem najdemo polomljene kljuke, razmajane električna stikala, razpokane in ubite šipe, pokvarjene vodovodne pipe, strgana tla iz plastičnih podov, pleskanega pohištva, vrat in podbojev, šip, posode, porcelanastih ploščic itd. Važno je tudi, da imamo čistilna sredstva vedno na zalogi in pri roki.

Tri, na katerem je slonela

vsa teža igre — gospodična Julija (Anda Bastar), Jean, strežaj (Marjan Kastelic) in Krista, kuharica (Vida Novak) je svoje vloge odigral (še vedno pomnimo, da drama visoko prerašča mlade igralce!) zelo dobro. Bastarjeva je v tem triu močno izstopila, zlasti v prizorih, ko nas popelje v senčne soteske ženskega srca. Nastopa v prvi sceni pa ne bomo kmalu pozabili. V prid

»Gospodična Julija« je dosegla uspeh

Vsakoletna gledališka prireditev dijakov kočevske gimnazije je za naše mesto vedno kulturni dogodek. Njihovi nastopi so postali sinonim za dobro režirano in igralsko nadvse prizadevno izpeljano odrsko uprizoritev. Te svoj tradiciji se gimnazijci tudi letos niso izneverili. V soboto, 7. aprila je bila na odru Šeškovega doma premiera Strindbergove naturalistične drame »Gospodična Julija«. Režiral je prof. Robert Puhar, igralci pa so bili dijaki višjih razredov gimnazije, ki so vključeni v MKUD »Matej Bor«.

Zelo zahtevno Strindbergovo dramo, ki je nekoč vzbujala po svetu dosti občudovanja in tudi hude krvi, je režiser postavil na oder nadvse učinkovito. Igralci — mladinci, ki jih je besedilo drame visoko prerašalo in so jim za prenekatro sceno manjkale življenjske izkušnje, so prav po režiserjevi zaslugi lahko premostili premočne trdote, ki bi se sicer v tej drami pokazale skoraj v vsakem prizoru. V zadnjih dveh gledaliških sezonah je bila ta uprizoritev igralsko in režisersko najbolj dognana. Z izrabo svetlobnih in zvočnih efektov, nekateri so bili na našem odru že kar novost, z zglednim naštudiranjem besedila, nadvse učinkujočo sceno, ki je režiserju velika opora za dobro uprizoritev, je režiser Puhar dosegel tisto, kar včasih manjka na našem odru: visoko kvaliteto. To je veliko, največ!

Trio, na katerem je slonela vsa teža igre — gospodična Julija (Anda Bastar), Jean, strežaj (Marjan Kastelic) in Krista, kuharica (Vida Novak) je svoje vloge odigral (še vedno pomnimo, da drama visoko prerašča mlade igralce!) zelo dobro. Bastarjeva je v tem triu močno izstopila, zlasti v prizorih, ko nas popelje v senčne soteske ženskega srca. Nastopa v prvi sceni pa ne bomo kmalu pozabili. V prid

ji je dobro poznavanje odra in nekajletno nastopanje na njem. Bržkone, da je Julija njena najboljša kreacija na našem odru. Jean je malce zaostajal za njo, zlasti v drugem delu drame, ko bi moral rasti. Njegova telesna konstitucija ni odgovarjala robustnemu lakaju. Sicer pa je bila njegova igra tako uspešna, da te pomanjkljivosti nismo prehu-do občutili. Kuharica Krista se je uspešno vključevala v igro trojice. S svojo igro je nakazala odrski talent, ki naj bi ne ostal neizkoriščen! Vsaj na našem odru.

Prijetno presenečenje so bili glasbena predigra in muzikalni vložki v drami. Njihov izbor in

izvajanje, zlasti pa natančno sovpadanje v dogajanje na sceni, so dosti pripomogli k celovitosti in učinkovitosti igre. Glasbeni svetovalec in inspicent zaslužita za svoj prispevek pri tej predstavi posebno priznanje.

Zelo učinkovito sceno in razsvetljavo je zamislil in ostvaril Jože Požar. To je bila ena najboljših scen v zadnjih letih pri nas. Razposajeni, plesoči in rajajoči vaščani: A. Lavrič, S. Kosi, N. Derenda, F. Osterman, V. Bojc in P. Frangež so vragoljasti plesni dirindaji opravili efektno. Samo konček več obsejnosti ne bi škodilo. K uspešni uprizoritvi drame so dosti pripomogli: harmonikaš Vojko Svigelj, pomagači pri sceni in razsvetljavi: J. Arko, D. Rifelj, S. Kotar, C. Arko ter šepetalki Tatjana Bregant in Vilma Colnar; s posebnim poudarkom omenjeno: nismo jih slišali.

Občinstvo, ki je skoraj napolnilo veliko dvorano, je bilo premiersko in je nastopajoče nagradilo z aplavzi.

France Cankar

Nagradno žrebanje

Novice pripravljajo veliko nagradno žrebanje, ki bo predvidoma v mesecu juliju letos. V njem bodo lahko sodelovali vsi naročniki, ki bodo imeli plačano naročnino do konca leta 1962. Predvideno je okoli 50 nagrad.

Nagradnega žrebanja se bodo lahko udeležili tudi vsi ti, ki še niso naročili naš časopis in najkasneje do 30. junija poravnali naročnino do konca leta.

Razen tega razpisujejo Novice še akcijo za nabiranje novih naročnikov, v kateri lahko sodeluje vsak državljan. Predvsem vabimo k sodelovanju pismošojce in druge, ki imajo kaj več stika z ljudmi. Za nabiralce naročnikov se predvideva še posebne nagrade, in sicer:

- za vsakega naročnika dobi zbiralec 100 din,
- za 20 novih naročnikov dobi zbiralec še posebej 1000 dinarjev,
- za vsakega nadaljnjih 10 novih naročnikov pa dobi zbiralec še po 1000 dinarjev.

Akcijo zbiranja novih naročnikov bomo zaključili 30. junija. Vsi nabrani naročniki morajo do takrat poravnati naročnino vsaj za pol leta; če hočejo sodelovati v nagradnem žrebanju pa od takrat, ko so naročili časopis pa do konca leta.

Nabirajte naročnike, ker si boste tako zlahka prislužili nekaj postranskih dohodkov!

Če se nimate naročenih Novic, si jih naročite takoj, ker boste le tako lahko sodelovali v našem nagradnem žrebanju! Spisek nagrad bomo objavljali v naslednjih številkah.

Preteklo nedeljo je bila v lepo okrašeni sejni dvorani ObLO Ribnica letna skupščina Občinske gasilske zveze Ribnica. Udeležba je bila 100 % ter ji je prisostvovalo 65 delegatov v zvezo včlanjenih društev. Godbeni odsek je za pričetek zaigral »Gasilsko moč«, predsednik tov. Rober pa je v svojem uvodnem govoru pozdravil navzoče delegate, med njimi zastopnike OZG tov. Certanca in Sušteršiča ter predsednika ObLO tov. Franceta Ilca

Gasilski letni občni zbor ObGZ Ribnica

ter delegate sektorja Loški potok, ki so prvič prisostvovali zaradi priključitve področja k ribniški komuni. V počastitev za preminulimi člani je godba zaigrala žalostinko. Vodstvo tričlanskega delovnega predsedstva je prevzel tov. Ilc Jože, ki je z uspehom vodil nadaljnji potek občnega zbora.

Sledila so poročila posameznih funkcionarjev. Iz predsedniškega poročila, katero je podal tov. Rober, navajamo v izveščku, da se je dotaknil najprej nekaterih političnih dogodkov, predvsem konference neblok-skih držav, ki je preprečljivo dokazala, da je na svetovni oder stopila nova sila, ki s svojim konstruktivnim delom deluje za ohranitev miru, demokratičnih odnosov med narodi, ki je sprejela tudi deklaracijo, ki pravi »Nikoli vojna ni grozila človeštvu s hujšimi posledicami kakor danes in nikoli človeštvo ni imelo večjih sil za odpravo vojne kakor danes.« Demokratično obravnavanje svetovnih problemov ima neprecenljivo vrednost in uspehi konference so vsak dan vidnejši. Med Francijo in predstavniki začasne alžirske vlade je prišlo do sporazuma, do končanja dolgoletne sovražnosti, neodvisnosti in mirnega razvoja.

V svojem nadaljnjem govoru je podal pregled o delovanju ObGZ za preteklo leto, ki šteje s priključitvijo Loškega potoka 23 društev. Delo v ObGZ je bilo uspešno; ovirala pa so predvsem finančna vprašanja. Dotacija nekaj nad 700.000 din od ObLO za toliko društev ni bila zadovoljiva in upajmo, da bo sedanjí ObLO imel več razumevanja za gasilstvo. Ze sama zavarovalnina gasilskih domov in opreme znaša 141.605 din, kje je pa potem vzdrževanje opreme, avtomobilov, goriva in maziva, popravila in nabava novih cevi itd. Vsi si moramo biti na jasnem, da morajo biti društva dovoljno strokovno in tehnično usposobljena. Preteklo leto so bili tudi razni nepredvideni izdatki. Nesreča v Loškem potoku je zahtevala poleg mladih življenj tudi precejšnjo gnotno škodo, iz katere se polagoma dvigamo. Vsa pereča vprašanja glede dela in napredka ObGZ so se obravnavala na 13 sejah sekretariata in na dveh plenih. Udeležba pri sejah je bila 90 %. Administracija pri nekate-

rih društvih ne poteka redno in ObGZ ne prejema redno in pravočasno poročil, kar povzroča zastoj in zamudo napram višjim forumom.

Delo v posameznih društvih je bilo razgibano. Pohvalno je omeniti društvo v Prigorici, ki je zgradilo svoj dom in razvilo prapor. S skupnim in požrtvovalnim delom so uspeli in dosegli nadvse hvalevredne uspehe. Gasilci ObGZ so sodelovali pri »Festivalu« v Ribnici ter skrbeli za varnostno in prometno službo. Društva sodražkega sektorja so zadolžena sodelovati na II. ribniškem festivalu, ki bo

članov v upravne odbore. Upati je, da se bo delo še bolj poživilo. Iz poveljniškega poročila, ki ga je podal tov. Sobar Anton,

ventov podčastniške šole v Medvadah. S priključitvijo Loškega potoka se bo število znatno zvišalo. Poleg takšnega števila ope-

Dionirski kotiček

Titova štafeta v Sodražici

Ker vam od pionirjev iz Sodražice nihče ne piše, sem se zato odločil jaz napisati, kako smo pri nas sprejeli Titovo štafeto.

Ze zgodaj so otroci gazili sneg s šopki v rokah. V šoli smo se zbrali ob pol desetih. Nato smo odšli skupaj na trg. Kljub snegu, ki je še vedno naletaval, se je zbralo na trgu precej ljudi. Nestrpni smo čakali na slovesni trenutek.

Kmalu so pritekli učenci sedmega in učenke osmega razreda s Titovo štafeto. Najprej smo sli-

šali pozdravne besede tov. Cudermana, nato pa so pozdravili štafeto tudi pionirji in poslali tovarišu Titu tople čestitke za njegov 70. rojstni dan. Sledile so recitacije in nazadnje je zapel še naš pevski zbor pesem o tovarišu Titu.

Naše tople pozdrave smo odnesli proti Ribnici, kjer se je naša štafeta priključila štafeti mladosti, ki ima za seboj že dolgo pot po naši domovini.

Srečko Vesel
učenec Osn. š. Sodražica

Med poukom v drugem razredu v šoli v Loškem potoku

Tekmovalci so se ogorčeno borili

Bil je lep sončni dan, ko so se mladinci in pionirji zbrali na šahovskem turnirju v hotelu Pugled v Kočevju. Tekmovali so mladinci iz Vasi-Fare in šole M. Bračič. Starejši pionirji iz šole J. Šeško, M. Bračič, Vas-Fara, Kočevske Reke in Strug. Mlajši pionirji iz šole J. Šeško, Vasi-Fare, Kočevske Reke in Strug.

Tekmovanje je otvoril tovariš Drago Mohar, ki je pozdravil tudi zastopnika SZDL tovariša

Ignaca Karničnika, ki je mladincem in pionirjem spregovoril tudi nekaj vzpodbudnih besed. Vsi tekmovalci so se na turnirju ogorčeno borili. Zmagale so močnejše ekipe, ki bodo šle na sektorsko tekmovalje. Pri mladincih je zasedla 1. mesto ekipa šole M. Bračiča, izmed starejših pionirjev ekipa J. Šeško, pri mlajših pionirjih pa ekipa iz šole Kočevska Reka.

-an-

Delegati na letni konferenci ObGZ Ribnica

letos v Sodražici. V ObGZ ima 10 društev prapore. Omenja tudi, da so se izvršili na območju ObGZ društveni občni zbori in je bilo pritegnjeno precej novih

posnemamo statistične podatke, da je v ObGZ od 21 prejšnjih društvih 559 operativnih članov, od tega 63 podčastnikov in 16 častnikov. Od tega je 19 absol-

rativnih članov, podčastnikov in častnikov mora brezpogojno naša operativna služba teči v vseh primerih brezhibno, če bi vsaj polovica članov izvrševala svoje dolžnosti. Dosedanje delo je pokazalo, da lahko rešujemo najbolj pereča vprašanja požarne varnosti na vasi in v industrijskih centrih. Požarno varnostne komisije so izvrševale svoje naloge, saj so opravljeni letni pregledi pa vseh sektorjih v najtesnejšem sodelovanju občinske požarnovarnostne komisije. Operativni člani so imeli v tednu požarne varnosti predavanja po vseh šolah. Predvajanje je bil tudi film »Požar na vasi in v mestu«. Po ugotovitvah štaba odreda je bil trud in vložen delo od strani članov, ki so sodelovali bogato obrestovan ker v tem obdobju nismo imeli večjih požarov.

(Nadaljevanje prihodnjč)

Naročam »NOVICE«

Pošiljajte mi jih na naslov:

Znamka
za 15 din

NOVICE
Kočevje
poštni predal 39

Veliko presenečenje v Ribnici

V počastitev občinskega praznika je bil v Ribnici 27. marca odigran namiznoteniški turnir. Udeležba šestnajstih tekmovalcev je bila zadovoljiva, vendar kvaliteta igranja, ki so jo tekmovalci, razen nekaterih, prikazali, ni bila preveč razveseljiva. Se precej truda bo treba vložiti v mlade upe celuloidne žogice, da se bodo lahko spoprijeli s svojimi vrstniki za zeleno mizo.

Turnir je potekal po sistemu izpadanja in slabo kvaliteto sta nadomestili izredna poštivalnost in fair igra mladih tekmovalcev. Veliko presenečenje je pripravi mladi Bajde, ki je s poštivalnostjo in precizno igro

izločil rutiniranega Mateta, ki je bil nedvomno eden glavnih favoritov turnirja, in si s tem utrl pot v finale. V finalu sta se spoprijela nadarjena igralca, stara znanca ribniškega občinstva, Joras in Silc. Tema se je pridružil še mnogo obetajoči Bajde, ki pa je navsezadnje le moral kloniti ostremu tempu igre, ki sta ga narekovala Joras in Silc.

Rezultati turnirja: 1. Joras Anton, 2. Silc Jože, 3. Bajde Dušan.

Po končanem tekmovalstvu je odbor TVD »Partizan« podelil zmagovalcem spominske diplome in jim želel še mnogo uspehov pri igranju.

ZAHVALA

Po dolgi in mučni bolezni je doživel naš ljubljani mož, oče, brat in stari oče

Jernej Otoničar

invalidski upokojenec, član zveze borcev NOB, dobro poznan borcem ribniške doline in Kočevja

V prerani grob smo ga položili 9. aprila na pokopališču na Zalah.

Vsem, ki se z nami sočustvovali in pomagali, se iskreno zahvaljujemo. Posebna hvala organizaciji ZB Kočevje za venec, ter sosedom Bršanu in Strunatu za njihovo naklonjenost.

Zalujoči: žena Neža, sin Stane z družino, brat in sestra v Ameriki, ter ostalo sorodstvo.

Kočevje, 10. aprila 1962

KOČEVJE

Poročili so se: Rajšel Anton, delavec iz Dolge vasi 13, star 32 let in Podlogar Marija iz Kočevja, Trg 3. oktobra 18, stara 26 let; Selšek Mirko iz Slovenske vasi 24, star 27 let in Zakrajšek Marija iz Mahovnika 31, stara 21 let; Pugelj Jože iz Potiskovca 9, star 30 let in Nose Jožefa iz Tisovca 12, stara 27 let; Komac Vladimir iz Kočevja, Roška c. 36, star 24 let in Vesel Vida iz Kočevja, Ljubljanska c. 9, stara 22 let; Strnad Anton iz Kočevja, Cankarjeva 6, star 26 let in Bartol Amalija iz Kočevja, Roška c. 57, stara 26 let; Pogacar Andrej iz Kamnika — Pot 27. julija 4, star 20 let in Koleta Matilda iz Kočevja, Roška 74, stara 19 let.

Rodile so: Pirnat Ana iz Poloma 5 — dečka; Petek Marija iz Gorenja 21 — dečka; Rac Regina iz Kočevja, Reška c. 7-b — dečka.

V Ljubljani so rodile: Poje Božena iz Šalke vasi 34 — dekdico; Kisilak Martina iz Gorenjih Lohin 14 — dečka; Pogorelec Silva iz Slovenske vasi 22 — dečka. Umrli je: Polajnar Martin iz Koblarjev 25, upokojenec, star 69 let.

RIBNICA

Umrli so: Pucelj Neža, gospodinja iz Žlebiča 5, stara 75 let; Šteblaj Marija iz Hrovače 3, stara 93 let; Marolt Anton iz Gorenje vasi 24, star 92 let; Šmalc Franc, kmet iz Dolenjih Lazov 2, star 72 let.

SODRAŽICA

Poročila sta se: Lunder Alojz, delavec iz Kračalov — Gora 6 in Radmilović Radojka, gospodinja iz Dubrave pri Mostarju. Umrli je: Lušin Franciška iz Zapotoka 30.

KOSTEL

Rodile so: Grgorič Stefaniya, gospodinja iz Planine 1 — dekdico; Klarič Alojzija, gospodinja iz Krkova 6 — dečka. Umrli je: Rauh Uršula iz Doluša 5, stara 84 let.

ČESTITA

Predzadnjo soboto sta se poročila Marija Lavrič iz Loškega potoka, stara 61 let ter Jože Modic iz Prezida, star 65 let. Novoporočencema želi obilo sreče in na mnoga leta!

Franc Košmrlj — Preska.

ČESTITAJO

Janezu Bojcu iz Prigorice 86

»NOVICE« — glasilo SZDL občin Kočevje in Ribnica. Izdaja in tiska ČZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Peter Šobar. Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14-a, telefon uprave in uredništva 389. Letna naročnina 800 din, polletna 400 din in jo je treba plačati vnaprej. Za inozemstvo 2.000 dinarjev oziroma 3 ameriške dolarje. Tek. rač. 600-27-1-265 pri NB podružnica Kočevje

KEGLJANJE

KGP VODI

V petek, 6. IV. je bila odigrana tekma, ki je odločila prvo mesto. V nekoliko boljši igri je zmagovalo moštvo KGP z minimalno razliko 42 kegljev. Tako vodi na lestvici KGP z 12 točkami, takoj za njim sta Komet in Zidar z 10 točkami.

Rezultati: KGP (4330) Kočevar (801), Pogorelec (746), Drobnič (656), Kosten (754), Krapež (679), Škufca (694), Komet (4288) Marinič (721), Smolej (717), Vidmar (771), Držek V. (671), Artač (674), Držek O. (734).

Lestvica VI. kola

KGP	6	6	0	0	25.780	12
Komet	6	5	0	1	25.372	10
Zidar	6	5	0	1	25.031	10
ObLO I.	6	3	0	3	24.989	6
Rog	6	3	0	3	24.746	6
Itas I.	6	3	0	3	24.192	6
Merkur	6	2	0	4	23.644	4
ObLO II.	6	2	0	4	22.525	4
Kovinar	6	1	0	5	23.903	2
Itas II.	6	0	0	6	22.155	0

KEGLJANJE ZA POKAL JUGOSLAVIJE

V četrtfinalu za pokal Jugoslavije so bili doseženi izredno dobri rezultati. KGP je premagal ObLO z rezultatom 4435 (Kosten 793, Krapež 757) proti 4276 (Henigman 763, Ocepke 747) podrtih kegljev. Presenečenje je pripravilo moštvo Itasa, ki je premagalo favorizirano ekipo Kometa za 10 kegljev z rezultatom 4423 (Klun 763, Tomšič 761)

Gibanje prebivalcev

Obvestila

Sporedi

čestitke

Mali oglasi

22 nekvalificiranih delavcev

Nastop službe po dogovoru. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Stanovanja nimamo.

Interesenti naj vložijo ponudbe na gornji naslov do 1. maja 1962.

OBVESTILO

Vse cenjene stranke obveščam, da ne posedujem več telefona. V zvezi naročil se prosim obrnite direktno. Strankam se priporočam. Precizna mehanika Dečko Stanko, Kočevje.

ZAHVALA

Ob prerani smrti naše drage

mame in sestre

Obraničević vдове Flak Anke se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so ji lajšali trpljenje v času njene bolezni in jo spremili na njeni zadnji poti.

Predvsem najlepša zahvala Občinskemu odboru ZB NOV in Krajevni organizaciji ZB NOV Kočevje, zdravniškemu osebju, predvsem dr. Janezu Klunu in sestri Jugoslavi Dimitrijevič, društvu upokojencev, godbi, vsem sosedom, ki so ji lajšali trpljenje, tovarišici Dušanki Švigelj za poslovilne besede in prav vsem, ki so nam izrazili sožalje.

Hvala za ves trud in za podarjene vence:

Zalujoči: hčerka Vida z možem Viktorjem in sinčkom Romanom, brat Tone z družino, brat Ivan iz Zagreba, sestre Marija, in Francika iz Sušaka in ostalo sorodstvo.

proti 4413 (Držek V. 782, Vidmar 775) podrtih kegljev. Tako sta do sedaj znana že dva polfinalista KGP in Itas.

KEGLJAČICE

PREMAGUJEJO VSE OVIRE!

Prijateljsko srečanje 5. aprila med žensko ekipo in upokojenci v disciplini 8 x 100 lučajeve dvakrat, se je končalo z zmago ženske ekipe z razliko 191 kegljev. Skupaj je nastopilo 16 kegljačic, ki so skupaj podrle 4228 kegljev in 16 upokojencev z 4037 podrtimi keglji. Prvo moštvo upokojencev je premagalo ženske za 31 kegljev, druga ekipa kegljačic pa drugo vrsto upokojencev za 222 kegljev.

V nedeljo, 8. 4. so naše kegljačice vrnilo obisk kegljačicam iz Grosuplje. V disciplini 6 x 100 lučajeve je ženska ekipa KK Kočevje premagala ekipo domačink z rezultatom 1675 proti 1510 podrtih kegljev. Tako so naša dekleta zabeležila zopet eno zmago in obenem plačilo za vestno in vztrajno delo v tem športu. Organizacija tekmovalstva je bila odlična in tudi številna publika je bila objektivna in je bodrila obe ekipe.

Rezultati posameznice: KK Kočevje (1675) Andolšek 278, Henigman 259, Popit 277, Jonke 262, Serce 293, Potočnik 309. KK Grosuplje (1510) Zavodnik 237, Celik 220, Ravnikar 249, Kralj 295, Markovič 229, Strubelj 280.

S A H

Po občnem zboru ŠD Kočevje se je dejavnost društva zelo razmahnila. Kočevski šahisti so sodelovali pred dnevi na brzopoteznem turnirju slovenskih mest v Zalcu in dosegli lep uspeh v svoji skupini. Premagali so Novo mesto in to je prvič, da so šahisti iz Kočevja premagali novomeščane. V končnem plasmanu je manjkalo samo pol točke, da bi se uvrstili v finale. Najboljši v ekipi je bil Miha Klarič, ki je moštvo pridobil največ točk.

Vsak torek je organiziran brzoturnir, ki je zelo vreden za treniranje vseh igralcev. V igranju se vidi tudi uspeh mladincev, ki resno konkurirajo bolj rutiniranim igralcem. Potrebna jim je še teorija in uspeh pri mladih ne bo izostal. Pohvaliti je treba od mladincev Rudija Ostermana in Stefana Cimerja, ki zelo resno igrata.

Na prvem brzopoteznem turnirju je zmagal Franc Lunder pred Ostrmanom, Moharjem in Liscem. Na drugem je zmagal kočevski prvak Franc Mestek.

Ekipa Kočevja se bo udeležila tudi turnirja za »Pokal maršala Tita«, ki bo 23. aprila v Ljubljani. Ob koncu aprila bo v Ljubljani tudi okrajno prvenstvo posameznikov. Kočevje bo zastopal prvak Kočevja Franc Mestek, ki se za to resno pripravlja.

NAŠ TRG

Uvajamo novo rubriko, v kateri bomo bralcem sporočali prodajne cene na trgu, v trgovinah, KZ in drugod. Tokrat nam je dostavila cene le trgovina Sadje-zelenjava iz Kočevja, ki je imela od 1. do 11. aprila naslednje cene: sveže zelje 240, cvetača 240, kislota zelje 85, kislota repa 80, pomaranče 280, jabolka 100, Limone 320, čebula 280, Fižol suhi 160, banane 300, koleraba nova 45 in korenje rumeno 70 dinarjev za kilogram.

Upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Kočevje razpisuje na osnovi člena 5 in 43 Zakona o financiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ, št. 47/59), člena 3 in 23 Pravil sklada ter sklepa seje upravnega odbora z dne 26. marca 1962

I. NATEČAJ

za dajanje posojil hišnim svetom in družbenim pravnim osebam, ki neposredno upravljajo s stanovanjskimi hišami na področju mesta Kočevje do višini 8 milijonov din:

- Posojila se bodo odobravala do proračunske vrednosti samo večjih popravil;
- Najnižja obrestna mera znaša 2 odstotka;
- Najdaljši rok vračanja je 30 let;
- Prosilec je dolžan imeti zgradbo zavarovano pri DOZ;
- V ponudbi mora prosilec navesti pogoje v smislu člena 24 in predložiti dokumentacijo po členu 25, 26, 27 in 28 pravil sklada;
- Pravila so na vpogled na sedežu sklada na ObLO, soba 29/I;
- Ponudbe je treba vložiti najkasneje do 14. maja 1962 do 14. ure z vso dokumentacijo v zapečateni kuverti ali zavoju na Komunalno banko Kočevje. Na kuverti ali ovoju mora biti oznaka »Natečaj posojila hišnim svetom«;
- Prednost pri dajanju posojila bodo imeli ponudniki:
 - ki prispevajo večji lastni delež;
 - ki ponudijo krajši odplačilni rok,
 - ki ponudijo višjo obrestno mero,
 - katerih popravila so bolj nujna ali več vplivajo na zunanji izgled stavbe;
- O izidu natečaja bodo ponudniki obveščeni s pismenim sklepom upravnega odbora.

Kočevje, 26. marca 1962.

STANOVANJSKI SKLAD
OBČINE KOČEVJE

Upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Kočevje razpisuje na osnovi člena 43 in 47 Zakona o financiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ, št. 47/59), člena 3, 13, 21 in 23 Pravil sklada in sklepa seje upravnega odbora z dne 26. marca 1962

I. NATEČAJ

za dajanje posojil obrtnim gospodarskim organizacijam za gradnjo oziroma modernizacijo njihovih poslovnih prostorov in lokalov do višine 8 milijonov dinarjev:

- Natečaja se lahko udeležijo vse obrtne gospodarske organizacije družbenega sektorja za področje Občine Kočevje.
- Posojila se bodo odobravala do največ v višini 70 % predračunske vrednosti.
- Najnižja obrestna mera znaša 6 %.
- Najdaljši rok vračanja je 15 let.
- Družbene pravne osebe, ki nimajo poravnanih zapadlih obveznosti do sklada, se na tem natečaju ne morejo potegovati za posojilo.
- Prosilec je dolžan položiti varščino 2 promil od zneska zaprosenega posojila na depozitni račun stanovanjskega sklada pri Narodni banki Kočevje št. 600-27-867 do 30. aprila 1962. V primeru, da prosilec odstopi od ponudbe, zapade varščina v korist sklada.
- V ponudbi mora prosilec navesti pogoje v smislu člena 24 in predložiti dokumentacijo v smislu člena 25 in 26 Pravil sklada.
- Pravila so na vpogled na sedežu sklada na ObLO Kočevje, soba št. 29/I.
- Ponudbe je treba vložiti najkasneje do 30. aprila 1962 do 14. ure z vso dokumentacijo v zapečateni kuverti ali zavoju pri Komunalni banki Kočevje. Na kuverti ali ovoju mora biti oznaka »Natečaj za posojila poslovnih prostorov«.
- Prednost pri dodeljevanju posojil bodo imeli ponudniki:
 - ki bodo zaprosena sredstva vložili čimbolj gospodarnostno in čimprej dogradili oziroma obnovili poslovne prostore,
 - ki prispevajo višji delež lastnih sredstev;
 - ki ponudijo krajši odplačilni rok;
 - ki ponudijo višjo obrestno mero.
- Izid natečaja bo objavljen na oglasni deski ObLO, prosilci pa bodo obveščeni še s pismenim sklepom.
- Lastno udeležbo bo treba plačati pred sklenitvijo kreditne pogodbe pri Komunalni banki v Kočevju.

Kočevje, 26. marca 1962.

STANOVANJSKI SKLAD
OBČINE KOČEVJE

Turistično-olepševalno društvo Ribnica

razpisuje delovno mesto

ČUVAJA IN OSKRBNIKA javnih nasadov in gradu v Ribnici

Plača po dogovoru. Nastop službe takoj. Intresenti naj oddajo pravilno kolkovane prošnje Turistično-olepševalnemu društvu v Ribnici.

Razpis traja do izpolnitve delovnega mesta

SPORED RTV LJUBLJANA

SPORED ZA SOBOTO 14. APRILA

5.00—8.00 Dobro jutro! (Pisan glasbeni spored) — vmes ob 5.05, 6.00, 7.00 in 8.00 Poročila, 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji, 8.35 Glasba ob delu, 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — Zakaj tako..., 9.25 Krsto Odak: Simfonija Jadrana, 10.00 Napoved časa in poročila, 10.15 Nekaj ameriških popevk, 11.15 Angliččina za mladino — 49. lekcija (ponovitev), 11.30 Pol ure pred dvanajsto, 12.00 Poročila, 12.05 Deset minut s Triom Slavka Avenika, 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Jelka Hočevar: Katera sredstva za zatiranje pleve uporabljamo ob setvi, 12.25 Melodije ob 12.25, 13.00 Poročila, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Radi bi vas zabavali, 14.05 Edvard Grieg, Simfonični plesi, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila, 15.20 Napotki za turiste, 15.25 Ples, romanca in še kaj, 15.40 Ženski zbor »France Prešeren« iz Kranja p. v. Petra Liparja, 16.00 Vsak dan za vas, 17.00 Poročila, 17.05 Gremo v kino..., 17.50 Orglice in harfa, 18.00 Poročila

— aktualnosti doma in v svetu, 18.10 Prizori iz Verdijevega »Othela«, 18.45 Okno v svet, 19.00 Obvestila, 19.05 Zdjaj pa kar po domače, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Za prijeten konec tedna, 20.20 Radijska komedija: Jacques Perret — Jean Forest: Korporala se drži smola; 4. epizoda: »Priprave na tretji pobeg«, 21.00 Plesni zvoki in popevke na tekočem traku, 22.00 Poročila, 22.15 Oddaja za naše izseljence, 23.00 Poročila, 23.05 Zaprle smo v sobotno noč, 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

SPORED ZA NEDELJO, 15. APRILA

6.00—8.00 Za dobro voljo in nedeljsko jutro — vmes ob 6.00 in 7.00 Poročila, 7.30—7.35 Radijski koledar in prireditve dneva, 8.00 Mladinska radijska igra — Svetislav Rušćuk: Primi ga, če ga moreš, 8.31 Slavni mojstri pišejo za otroke, 8.46 Po črni in belih tipkah, 9.00 Poročila, 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden, 9.47 »Pod brajdo« in druge pesmi Rada Simonitija, 10.00 Se pomnite, tovariši... Jože Simsi: Dvakrat v »Franjo« — I. del, 10.30 Uro pri dunajskih klasičih, 11.30 Nedeljska reportaža, 11.50 Nekaj melodij za dober tek,

12.00 Poročila, 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. del, 13.00 Poročila, 13.15 Obvestila in zabavna glasba, 13.30 Za našo vas, 14.00 Poje Koroski akademski oktet, 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo II. del, 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved, 15.15 Četrta ure ob glasbenem avtomatu, 15.30 Rapsodija in divertimento, 16.00 Humerska tega tedna — Olaf Herfeldt: Eva in morilec, 16.20 Zabavno popoldne ob radijskem sprejemniku, 17.00 Poročila, 17.05 Prisluhnimo češkemu orkestru Karla Vlach, 17.15 Radijska igra — Eugene O'Neill: O divjina, 18.11 Tri Kitajske skladbe Abrama Chasins, 18.19 Sergej Prokofjev: Prvi in drugi stavek iz drve violinske sonate, 18.30 Sportno popoldne, 19.00 Obvestila, 19.05 Glasbeno srečanje orkestra Roberta Rossija in zabavne orkestra RTV Ljubljana, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Izberite melodijo tedna, 20.45 Iz albuma Eddie Barclay, 21.00 Glasovi od včeraj in danes — V. oddaja, 22.00 Poročila, 22.15 Orkestri in solisti RTV Zagreb, 23.00 Poročila, 23.05 Plesna glasba na val 327,1 m, 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

Škoda zaradi divjadi

Divjad v naravi je krasota in bogastvo narave. Marsikateri državljan, ki ni ljubitelj narave si to drugače tolmači. Vendar je po zakonu divjad splošno ljudsko premoženje, katero je dano v upravljanje lovskim organizacijam. Vsa divjad ne glede na vrste se bori za svoj življenjski obstoj; zato se pripeti, da upada v razne kmetijske kulture. Vzrokov za upadanje divjadi v kmetijske kulture je več. Glavna značilnost je, da se zaradi kultiviranja gozda, prebiralne sečnje, dobi divjad v gozdu premalo potrebne hrane za svoj življenjski obstoj, zato jo njen lačni želodec privleče na njive, posejane z raznimi kmetijskimi kulturami, kjer včasih napravi veliko škodo kmetijskim proizvajalcem. Zaradi tega kmetijski proizvajalci niso ljubitelji divjadi, ki jim napravi škodo v sadovnjaku, na njivah, na fižolu, repi, pesi, krompirju in še na ostalih gotovih posevkih. Zadržal se bom le pri divjadi, ki dela kmetijskiemu proizvajalcu, kakor tudi lovskemu največjega preglavice, to so divje svinje in medvede. Kajti pred tema dvema vrstama divjadi včasih skoro ne najde moči za obvarovanje kmetijske kulture.

Imenovani dve vrsti divjadi sta namenili po evidenci plačila škode v letu 1961 na teritoriju naše lovske zveze veliko, kar pa

nam naj pokažejo naslednje številke: divje svinje za 311.160 din, medvedi pa za 287.000 din, skupaj 598.160 din.

Višina plačane škode zaradi divjih svinj in medvedov je po točni evidenci v dobi treh let skoro enaka. Seveda je škoda storjene gotovo več, kakor jo prikazuje evidenca. Zato pa je več subjektivnih ali pa tudi objektivnih vzrokov, katere nimam namena podrobno obravnavati, zadržal se bom le na dveh objektivnih vzrokih.

Zaradi modernega gospodarjenja z našimi gozdovi dobi divjad premalo hrane v gozdu za svoj življenjski obstoj. Lovske organizacije, to so lovske družine so dolžne, da divjadi, kateri primanjkuje v gozdu hrane, nadomestijo s sajenjem kmetijskih kultur v samem gozdu ali pa v obronkih gozdov. S tem bi se škoda zaradi divjadi lahko veliko zmanjšala. Kmetijski proizvajalci bi pa morali na ugroženih krajih, kjer divjad upada in jim dela škodo, svoje kulture zavarovati na način, kakor predvideva zakon o lovu čl. 44, 2. odstavek.

Če bi obe prizadeti stranki storili, kar navajam v gornjem odstavku, se bi škoda zaradi divjadi občutno zmanjšala. Nodem zatrtjati, da nekatere lovske družine ali pa oškodovanci

tega ne delajo. V kolikor pa mi je stvar poznana pa eni in drugi storijo premalo, da bi preprečevali upadanje divjadi na polja. Kljub temu, da je v nekaterih primerih vse narejeno, se zgodi, da divjad vdere tudi tja, kjer jo nihče ne pričakuje.

II. Druga bolj važna naloga obeh prizadetih strank je, da oškodovane pravčasno prijavijo povzročeno škodo zaradi divjadi lovski organizaciji tistega terena, kajti Zakon o lovu člen 45. prvi odstavek pravi, da mora oškodovane prijaviti storjenu škodo zaradi divjadi v 8 dneh potem, ko je zanj zvedel, najpozneje pa v 1 mesecu potem, ko je nastala. Če se oškodovane storil vse potrebno po zakonskih predpisih, je lahko prepričan, da bo škodo dobil povrnjeno, oz. plačano, v denarnem znesku, ne pa, kakor postavljajo nekateri oškodovanci, da se jim povzročena škoda povrne v naravnih oblikah.

Vsaka lovska družina ima pooblaščen svoje člane, da cenijo povzročeno škodo zaradi divjadi. Ko cenilec in lovski strokovnjak ugotovita, da je bila škoda povzročena zaradi divjadi, jo ocenita, sestavita zapisnik o povzročeni škodi zaradi divjadi. Pri odmeri višine storjene škode na določeni kulturi se upošteva ha donos, katerega dobijo lovske organizacije od kmetijskih zadrug in odkupne cene, pri čemer se odkupna cena zniža od 2-3 dinarje za spravilo določene kulture. Cene in tudi ha donos se dobijo od urada za kmetijstvo OLO, zato odkupne cene, kakor tudi povprečni ha donosi, niso v skladu z odkupnimi cenami ali ha donosi tistega kraja, kjer pa ne odstopa več kot 1-2 dinarja. Če se obe prizadeti stranki sporazumeta o višini storjene škode zaradi divjadi in višini zneska za povzročene škode, zapisnik podpisata obe prizadeti stranki. Cenilec odda podpisani zapisnik svoji matični organizaciji, katere je dolžna, da ga preveri in potrdi in navedeni znesek izplača oškodovancu. Kajti edini plačnik povzročene škode zaradi divjadi je le lovska družina, ki ima v upravljanju lovišče. Ker pa lovske družine dostavljajo zapisnike o povzročeni škodi zaradi divjih svinj in

medvedov področni Lovski zvezi pri kateri je poseben fond za refundiranje finančnih primanjkljajev lovskih družin. Če se pa omenjeni fond izčrpa, se koristi isti fond Lovske zveze Slovenije, kamor mora področna Lovska zveza dostaviti zapisnike o povzročeni škodi zaradi divjih svinj in medvedov zaradi refundiranja. Zato se stvar zavleče in oškodovane čaka na plačilo pripadajoče odškodnine po več mesecev. Krivdo nosi le lovska družina tistega terena. Pripeti pa se tudi, da se oškodovane ne strinja z ocenitvijo pooblaščenih članov lovske družine; potem oškodovane postopa po 45. členu Zakona o lovu, ki pravi, da mora oškodovane prijaviti povzročeno škodo zaradi divjadi ObLO, ki sestavi komisijo. Če se še v tem primeru ne sporazume ta obe stranki, ima oškodovane pravico postopati po 46. členu Zakona o lovu, ki se glasi: za odločanje o odškodninskih sporih je pristojno sodišče. Tožba mora biti vložena najpozneje v 6 mesecih, od kar je škoda nastala. Večkrat se zgodi, da je iz zapisnika razvidno, da oškodovane ni zadostil vsem zakonskim predpisom, cenilec oz. lovska družina pa sta omenjeni zapisnik dostavila že imenovanim lovskim organizacijam zaradi refundiranja, da se ne bi oškodovane zamerila. Komisija, katere odobrava refundiranje zneskov, nepopolne in netočne zapisnike vrne lovski družini v popravek ali zniža refundiranje določenega zneska. Kdo je temu kriv? Morda površno delo cenilca, morda sorodstvo cenilca do oškodovance, morda premajhna odgovornost upravnega odbora lovske družine. Vse to se lahko pripeti. Največje nezadovoljstvo pa nastane med prizadetimi, ki niso dobili onega, kar jim po Zakonu pripada. Zato se priporoča, da vedno cenita povzročeno škodo zaradi divjadi dva cenilca, oz. pooblaščen člana skupaj, kar se pričakuje, da bodo zapisniki pravilno in vestno izpolnjeni. Če pa bomo od oškodovance, cenilca, upravnega odbora lovske družine vestno izvrševali svojo dolžnost, se pridržavali vsi Zakonskih predpisov in danih navodil, bodo medsebojni odnosi dobri, kar se člani zelene bratovščine moramo zavedati, saj nam je poverjena velika in težka naloga — upravljati z naravo, kar pa ni tako lahko.

Za Lovsko zvezo Kočevje
Jasenc Ciril

Upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Kočevje razpisuje na osnovi člena 10 in 53 Zakona o financiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ, št. 47/59) in sklepa upravnega odbora z dne 26. 3. 1962

I. NATEČAJ

za dajanje posojil individualnim graditeljem stanovanj v letu 1962 na področju občine do višine 2 milijonov dinarjev:

1. Natečaja se lahko udeležijo fizične osebe iz delovnega razmerja, ki individualno gradijo stanovanja na področju občine, v gradbenih okoliših.
2. Posojila se bodo odobravala za četrto in peto fazo gradnje stanovanjskega objekta.
3. Najdaljši rok vračanja je 10 let.
4. Prosilec je dolžan položiti varščino 2 promil od zneska zaprosenega posojila na depozitni račun stanovanjskega sklada pri Narodni banki v Kočevju št. 600-27-867 do 30. aprila 1962. V primeru, da prosilec odstopi od ponudbe, zapade varščina v korist sklada.
5. Prosilec je dolžan zavarovati zgradbo pri DOZ.
6. V ponudbi mora prosilec navesti pogoje v smislu člena 24 in predložiti dokumentacijo v smislu členov 25, 26 in 27 Pravil sklada.
7. Pravila so na vpogled na sedežu sklada v stavbi Občinskega ljudskega odbora Kočevje, soba 29/I.
8. Ponudbe je treba vložiti najkasneje do 30. aprila 1962 do 14. ure z vso dokumentacijo v zapečateni kuverti ali zavoju pri Komunalni banki v Kočevju. Na kuverti ali ovoju mora biti oznaka »Natečaj za posojilo individualne gradnje«.
9. Prednost pri dodeljevanju posojil bodo imeli ponudniki:
 - a) ki bodo čimprej dogradili stanovanje, najkasneje pa do 31. decembra 1962;
 - b) ki prispevajo večji delež lastnih sredstev;
 - c) ki ponujajo krajši odplačilni rok;
 - d) ki ponujajo višjo obrestno mero;
 - e) ki bodo dogradili stanovanje na področju mesta ali bližnji okolici.
10. Izid natečaja bo objavljen na oglasni deski ObLO Kočevje, prosilci pa bodo obveščeni še s pismenim sklepom.

Kočevje, 26. marca 1962.

STANOVANJSKI SKLAD
OBČINE KOČEVJE

Tomšič Andrej: KURIR BRANKO

NADALJEVANJE

»Dve uri dobre hane,« je odgovoril Branko skoro mehanično, ne zavedajoč se smisla odgovora. Ko se je zavedel, kaj ga je Marko vprašal, je še dodal: »Domov? Po kaj pa? Saj nimam nikogar. In če bi tudi bil kdo, bog ve, kje so!«

Obsedela sta molče, zatopljena vsak v svoje misli. Tudi Marko ni vedel za svoje. V Linzu je zbežal iz transporta, ko so jih kakor živino gnali v taborišče. V vagone, na katerih je pisalo »40 ljudi ali 10 konj« so jih natlačili po stopetdeset. Ko so se v Linzu odprla vrata je z mrtvim padel iz vagona tudi Marko. Napravil se je kot da je mrtev in zvečer pobegnil. Ker je znal odlično nemško, se je prebijal počasi peš proti domu, čeprav so ga nekajkrat nemški kmetje in policaji gonili kot psa. Izmazal se je in po dolgem tavanju prišel do svoje domačije, neke pri Brežicah. Doma ni bilo nikogar in ko je potrkal ponoči na okno svoje hiše, se je nekdo zadržal nanj v nemškem jeziku. Takoj je zbežal in se priključil partizanom. Boril se je po Štajerski in Koroški, končno pa je prišel še na Notranjsko. Toda tistega, ki je bil v njegovi hiši, je izplačal.

Neko noč se je priplazil domov skupaj z tovarišem. Potrkala sta na vrata in po nemško ukazala naj jima odpro. Neki naseljen Kočevar, ki je optiral za Nemčijo, pa so ga naselili tukaj, jima je odprl. Ker sta bila v nemški vojaški uniformi, sta začela polzvedovati za partizani in kočevski hlapec jima je začel pripovedovati, da se banditske tolpe večkrat potepajo tam okoli. On pa se jih ne boji, ker je oborožen. Pogostil ju je z gnatjo in kruhom ter slivovko. Nekaj časa sta ga poslušala, ko pa je začel le preveč peti slavo »velikemu REICHU in njegovemu führerju«, ki sta poskrbela zanj in mu dala to lepo kmetijo, se Marko ni mogel več krotiti. Zarohnel je nanj v pravi štajerski govorici in nameril nanj puško. »Dosti je tvojeja prokletega hvalisanja, saj žreš kruh, ki ga je rodila moja zemlja!« Kočevar je začuden strmel vanj in šele potem spoznal kdo je.

»Poberi svoje cape in če imaš kakšnega otroka, potem pa marš! Da te ne vidim nikoli več!«

S tovarišem sta pobrala nekaj obleke in obutve, vzela nekaj mesa in kruha, vse skupaj zbasala v nahrbtnik in med jokom ženske, ki se je pojavila na vratih segnala njega in mjo iz hiše. Tovariš ju je stražil, on pa je nanesel slame in papirja v hišo, razbil petrolejko in vse skupaj polil z petrolejem ter zažgal. Čakala sta toliko časa dokler se niso pokazali ognjeni zublji skozi okna in vrata, nato pa sta se vrnila v četo.

»Glej, jaz sem celo sam zažgal svojo hišo, kje sta žena in sin pa nisem nikoli zvedel,« je sledeč svojim mislim povedal Marko. »Morda ju ne bom videl nikoli več. Upanja vsaj nimam nobenega. Tvoji pa so prav gotovo živi, saj so se pisali sosedovim iz Raba, kot si mi povedal. Upaj, Branko in videl boš, da bo še vse dobro!«

»Morda,« je odgovoril Branko. »Muči me silno domotožje in zdi se mi, kot bi me klicala mama domov. Takega občutka še dolgo nisem imel. Kar duši me.«

»Pustiva to, saj tak pogovor ne vodi nikamor. Pojdiva raje pogledat k Vinku. Mislim, da je tam na oni strani,« je rekel Marko in pokazal z roko na onostran požgane žage. »Saj boš pazil sam, kaj ne, dokler se ne vrnem?« se je obrnil vstajajoč k svojemu tovarišu v zasedi. Ko mu je ta potrdil, sta odšla z Brankom k Vinku.

Sla sta preko jase na kateri so spali borci. Ležali so vse mavzkrži, kot so pač posedli ob prihod. Sonce je že močno gredo in iz njihovih oblek se je dvigala sapa. Greli so se kot martinčki in če so sončni žarki le preradovedno pogledali v utrujeni obraz borca, ki se je zjutraj vlegel z obrazom proti soncu, se je obrnil in ga skril.

»Zbuditi bi morala Mileta. Naročil mi je naj ga zbudim čez eno uro, sedaj pa je že devet ura. Izmenjavja zasede, da se malo spočijejo še borci, ki so v zasedah, potem pa ga zbudi. Se strinjaš?« Branko je pogledal Marka in ko je ta prikal stala jela buditi borca, ki bodo odšli v zasede. Neradi so vstajali in se pridružili, da so šele zaspali, Rok pa je celo krepko zaklel: »Hudičeva vojska! Komaj sem se vlegel, že moram spet v zasedo, kot bi nam bil nekdo stalno za ritjo!« vendar je moral kljub temu vstati.

Kmalu so se začeli zbirati borci iz zased. Vinko, ki se je vrnil med prvimi je povedal, da so pri njih spali izmenoma vsak malo več kot uro in da je bedel en sam. Tako jim je bilo lažje in nekako lažje so prebili čas, ko so morali biti v zasedi. Z Markom sta ga hotela zaplesti v pogovor, vendar se jima ni dal. Zamahnil je z roko in legel pod smreko:

»Pustita me, preveč sem truden. Doma bomo pa že počakali, če se mi pogovarjamo o njih ali ne.« Kmalu je zaspal. Zbudila sta Mileta in sama legla. Zaspala sta v mislih na dom in na svoje. Branko se je nekaj časa otepal spanja, vendar sta narava in njegova mladost zahtevala svoje. ...

NADALJEVANJE PRIHODNJIČ

● Gospodarstveniki, kmetje, delavci, gospodinjice, pionirji, športniki — vsak najde v Novicah svoj kotiček.

● Ste že naročili Novice? Če jih še niste, jih dajte čimprej, ker boste le tako lahko sodelovali v nagradnem žrebanju

● Sorodniku v inozemstvu so Novice pismo iz domačega kraja.

Žena katoliškega duhovnika toži cerkev za 2,375.000 dolarjev

Mass, San Francisco in Los Angeles.

Navedena ženska zahteva odškodnino za sebe in za svoje hčere v znesku 2,375.000 dolarjev, ker so ji razbili zakon in vzeli sredstva za preživljanje

njene družine. V tožbi pravi, da se je 13. novembra 1950 tajno poročila z Walter Ryanom, ki je bil pomožni župnik katoliške fаре v Glen Cove, N. Y. Pred poroko sta se že del časa ljubila. Po poroki je Ryan uvidel, da poroke ne bo mogel več skrivati. Pustil je duhovniško službo in postal prodajalec hiš in zemljišč.

Tožiteljica dalje navaja, da so pet let pozneje, to je 4. aprila 1955 prišli na njun dom zastopniki cerkve, ki so jo opili in s silo odpeljali. Poizvedovala je

za njim vsepovsod. Zvedela je pa samo to, da so jo odpeljali v nek samostan in ga zaprli, ker katoliška cerkev grešne duhovnike rada kaznuje.

15. maja 1956 se je mož vrnil domov in po dvanajstih urah so ga njegovi zasledovalci spet ugrabili. Spet so ga odpeljali v samostan, cerkveni predstavniki pa niso hoteli povedati kam.

Žena je zgubila možovo podporo za preživljanje otrok in je odvisna od javne podpore. Otroci so stari od 5 do 10 let. Tožbo je sodišče sprejelo in če ne bo prej poravnana, bo obravnavana zanimiva, ker se je v tem času, odkar je vložena tožba oglasil tudi Walter Ryan sam iz San Francisca, ki pravi, da njegova žena meče slabo luč na katoliško cerkev in da so njene trditve smešne. Pravi dalje, da je prišel pred 7 leti v Kalifornijo zaradi pijače, kjer je opojno razvado premagal in se ne misli več vrniti k družini. Zeno dolži, da četrti otrok ni njegov.

♦ »OPRAVLJANJE« NA FILMSKEM TRAKU

Scenarij za satirični film »Opravljanje« je napisan. Film bo režiral eden izmed piscev scenarija Ante Babaja (drugi pisec je Božidar Vilić). Prikazoval bo vsakodnevne nezaželene posledice govorenja, obriranja in vsega, čemur se pravi opravljanje.

● Ste že naročili sinu, bratu, možu, fantu, ki služi vojaški rok Novice? Novice so mu pošta, ki pride vsak teden in poroča o dogodkih doma.